

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้ศึกษาได้สรุปผลการดำเนินการศึกษาค้นคว้า
ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีการดำเนินการศึกษา
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล
ห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอ
บ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ขอบเขตของการศึกษา

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งเน้นที่จะศึกษา ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

โดยการศึกษาจากแนวคิดของ มิลเบรธ และในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาประเด็นของในแต่ละด้านที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง
2. ด้านการไปใช้สิทธิหรือออกเสียงเลือกตั้ง
3. ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง
4. ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน
5. ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง จำนวน 5,260 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง จำนวน 372 คน โดยใช้สูตรการคำนวณ ของ ยามาเน่

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีทั้งสิ้นจำนวน 9 หมู่บ้าน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

เมษายน - สิงหาคม 2554

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามประมาณค่าเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นแบบลิเคิร์ตที่มี 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ โดยได้รับการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

สรุปผล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และด้านการรับทราบข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ตามลำดับ

2. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 2 หมู่บ้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 7 หมู่บ้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 9 หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 3 ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร

จากการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เรียงลำดับข้อเสนอแนะจากค่าความถี่มากไปหาค่าความถี่น้อยคือ ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุนและ ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้านมีข้ออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง

ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

1.1 ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง กล่าวคือ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง มีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของผู้สมัคร และการพูดคุยเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียงผู้สมัคร อยู่ในระดับน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการพูดคุยในประเด็นทางการเมืองหลายเรื่องไปกระทบถึงตัวนักการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอาจทำให้ผู้พูดหรือกลุ่มบุคคลที่พูดถึงประเด็นทางการเมืองนั้น ๆ ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งจะพบเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้อิทธิพลมืดของนักการเมือง ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทำให้ประชาชนไม่สามารถพูดในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่นักด้วยความกลัวและไม่อยากเดือดร้อน ดังนั้นปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลให้การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของผู้สมัคร และการพูดคุยเกี่ยวกับการซื้อสิทธิขายเสียงผู้สมัคร อยู่ในระดับน้อยกว่าข้ออื่น

1.2 ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน กล่าวคือ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง มีการพูดถึงผลงานที่ดีของผู้ที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่า การพูดถึงผลงานที่ดีของผู้ที่ตนสนับสนุน นโยบายที่ดี ของผู้ที่ตนสนับสนุน การแจกสิ่งของแก่ผู้อื่นสิ่งต่างๆเหล่านี้ก็เพื่อเป็นการโน้มน้าวชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุนนั้น เป็นเรื่องของหวัะแนนของนักการเมืองมากกว่าประชาชนทั่วไปและผู้ที่สามารถชักจูงผู้อื่นได้ต้องเป็นผู้มีอิทธิพลทางด้านความคิด ดังนั้นปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลให้การพูดถึงผลงานที่ดีของผู้ที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับน้อยกว่าข้ออื่น

1.3 ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน กล่าวคือ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง มีการสวมเสื้อที่มีชื่อ รูป หรือหมายเลข ของผู้ที่ตนสนับสนุน เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ว่าเป็นผู้สนับสนุน อยู่ในระดับน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่า การแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุนผู้สมัครคนใดคนหนึ่งอย่างเปิดเผยอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะญาติพี่น้อง ในชุมชนที่มีความคิดหรือมีการสนับสนุนที่แตกต่างกัน ประกอบกับสนับสนุนอย่างเปิดเผยอาจทำให้เกิดความสูญเสีย ต่อตนเองและครอบครัวของตนเองได้ ดังนั้นปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลให้การสวมเสื้อที่มีชื่อ รูป

หรือหมายเลข ของผู้ที่ท่านสนับสนุน เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ว่าคุณเป็นผู้สนับสนุน อยู่ในระดับ น้อยกว่าข้ออื่น

1.4 ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง มีการชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อยู่ใน ระดับน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตตำบลห้วยหลวงไม่ค่อยให้ ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนในการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง โดยมองว่า เป็นการเสียเวลามากกว่าที่จะเป็นการ ไปเพื่อเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นคนดีมี คุณธรรมเข้ามาบริหารบ้านเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน อีกทั้งยังไม่ กลัวที่จะเสียสิทธิทางการเมืองในด้านอื่น ๆ หากไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ดังนั้น ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลให้การชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับ น้อยกว่าข้ออื่น

1.5 ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง กล่าวคือ การศึกษาพบว่าในเขต เทศบาลตำบลห้วยหลวงมีการรับทราบข่าวสารทางการเมืองจากการปราศรัยของผู้สมัครอยู่ใน ระดับน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวงมีอาชีพ เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ การเข้ามารณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือการปราศรัย ในพื้นที่จึงไม่ได้พบกับประชาชนมากนัก ประกอบกับการปราศรัยของผู้สมัครรับเลือกตั้งมัก เป็นเวลากลางวัน ซึ่งเป็นห้วงเวลาเดียวกันกับการทำการเกษตรของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงส่งผลให้การรับทราบข่าวสารทางการเมือง จากการปราศรัยของ ผู้สมัครอยู่ในระดับน้อยกว่าข้ออื่น

2. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้านพบว่าอยู่ใน ระดับมากจำนวน 2 หมู่บ้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 7 หมู่บ้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 9 หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 3 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.1 จากการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาล ตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้าน อยู่ในระดับมากจำนวน 2 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ทั้งนี้เพราะประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว มีความตระหนัก การรับรู้ การยอมรับในสิทธิหน้าที่และส่วนร่วมของทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยผู้นำหมู่บ้าน

กิจกรรมในการสร้างสำนึกว่าประชาชนเท่านั้น มีสิทธิตัดสินใจ ที่จะมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมกระทำหรือตรวจสอบ และเลือกคนดีเข้ามาทำงานเพื่อประชาชน เช่น ทั้งนี้หมู่บ้านยังมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนไปร่วมกันใช้สิทธิใช้เสียง มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ทางการเมืองภายในหมู่บ้านเป็นระยะเพื่อเป็นการกระตุ้นประชาชน ให้มีการเปิดรับข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ

2.2 จากการศึกษายังพบอีกว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขต เทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามหมู่บ้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง จำนวน 7 หมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าหมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนในพื้นที่เหล่านั้น มีความสนใจในเรื่องการเมืองตามสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น และมีความคาดหวังเกี่ยวกับการเมืองไม่มากจึงทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปาน กลาง รวมถึงผู้นำหมู่บ้าน ไม่มีกิจกรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่ ประชาชนมากนัก

ผลการศึกษาข้างต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ นิลุมล ใจอ่อนน้อม (2543) พบว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความ เข้าใจวิธีการเลือกตั้งแบบใหม่ อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของ อุษา โหระเรือง (2540) พบว่า ระดับการเปิดรับข่าวสารการเมืองของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการมี ส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อติตรา รัตตะมณี (2540: 159) พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันอีกด้วย

3. ข้อเสนอแนะของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลการศึกษาพบว่าประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเรียงค่าความถี่จาก มากไปหาน้อย คือ ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้ง ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง ตามลำดับ ซึ่งผู้ศึกษาสามารถอภิปรายผล การศึกษาในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ควรณรงค์ให้ประชาชนมีการติดตาม ข่าวเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาลในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา ควรมีการประชาสัมพันธ์

ข่าวสารทางการเมืองภายในหมู่บ้านเป็นระยะเพื่อเป็นการกระตุ้นประชาชน ควรมีการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง และควรมีการจัดการประชาสัมพันธ์สำหรับผู้สมัครก่อนการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนได้รับฟังนโยบายต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับอุดมคติ เกสโรทยาน (2551 : 55-57) พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางวิทยุ โทรทัศน์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน แต่การรับรู้ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์ การสนทนากับนักการเมือง การสนทนากับข้าราชการ การเสนอความต้องการต่อส่วนราชการ และการเข้าร่วมประชุม มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน สอดคล้องกับพิพัฒน์ มณัสเสวี (2552 : 61-63) พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 82.8 อ่านหนังสือพิมพ์ 1 ฉบับต่อวัน ร้อยละ 51.6 โดยชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ร้อยละ 62.5 คอลัมน์ที่ชอบอ่านมากที่สุด คือ บันเทิง ร้อยละ 26.8 ดูโทรทัศน์ต่อวันประมาณ 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 41.7 โดยชอบดูรายการโทรทัศน์มากที่สุด คือ ข่าว ร้อยละ 56.0

ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับท้องถิ่น ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งและบอกถึงผลเสียของการไม่ไปเลือกตั้งให้แก่ทุกหมู่บ้าน และควรมีการแนะนำวิธีลงคะแนนเลือกตั้งแก่ผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับอิน ดีแสวง (2551 : 62-69) พบว่า 1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (1) มีส่วนร่วมไปใช้สิทธิเลือกตั้งเกินร้อยละ 50 มากกว่า ไม่มีส่วนร่วม (2) ไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกินร้อยละ 50 มากกว่ามีส่วนร่วม (3) ไม่มีส่วนร่วมช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง เกิน ร้อยละ 50 มากกว่ามีส่วนร่วม (4) มีส่วนร่วมติดตามข่าวสารทางการเมืองกับไม่มีส่วนร่วมเท่ากัน เกินร้อยละ 50 2. การปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (1) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งและการชักชวนผู้อื่น ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เกินร้อยละ 50 (2) การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการประชุมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เกินร้อยละ 50 สอดคล้องกับ อาทิตย์ บุญคง (2550 : 65-68) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารงานเทศบาลตำบลดอกคำใต้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและพัฒนากลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับมาก ส่วนการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและด้านการมีส่วนร่วมในฐานะเป็น

พลเมืองในระบบประชาธิปไตยกลุ่มตัวอย่างมีอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ พิพัฒน์ มณีเสวี (2552 : 61-63) พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองตอง พัฒนาส่วนใหญ่ จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งต่อไป ร้อยละ 89.8 และยังคงคล้องกับ องอาจ บุนจันทีก (2550 : 54-58) พบว่า 1) ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมทุก ด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในด้านความตื่นตัวทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 4) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านความต้องการยอมรับว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ไป ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้านความต้องการบริการที่สะดวกสบาย แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วม คือ กลุ่มระดับ ประถมศึกษา เท่ากับ 1.64 มัธยมศึกษา เท่ากับ 1.54 และระดับปริญญาตรี เท่ากับ 1.50 ซึ่ง ประชาชนระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมสูงกว่าระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5 6) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกัน ในทุกด้าน

ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน ในการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุนควรมีการ สัมผัสเป็นสมาชิกอย่างถูกต้อง การแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุนอาจช่วยบริจาคเงินสนับสนุน กลุ่มการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุนอาจเป็นการเป็น ผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือช่วยในการ โฆษณาหาเสียงเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง ใน ระดับท้องถิ่น เช่น การแจกใบปลิว ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ จันทะ (2547 : 92-97) พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสนใจเรื่อง การเมืองในการโฆษณาหาเสียงเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ และ การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ทางการเมือง

ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ในการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตน สนับสนุนควรเป็นการช่วยปราศรัยหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และในการชักจูงผู้อื่นให้ เลือกผู้ที่ตนสนับสนุนควรชักจูงในทางที่ถูกต้อง ไม่ควรมีการให้เงินหรือสิ่งของมีค่า ซึ่ง สอดคล้องกับรัชดาภรณ์ ทองถนอม (2551 : 65-70) พบว่า ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอพานทอง ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดในเรื่อง การเดินขบวนเพื่อเรียกร้องหรือปกป้องผลประโยชน์ของชุมชน รองลงมา คือ การร่วมลงชื่อในแถลงการณ์หรือจดหมายร้องเรียนเพื่อคัดค้านหรือสนับสนุน โครงการที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม ส่วนเรื่องที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นน้อยที่สุด คือ การชักชวนสมาชิกในครอบครัว ญาติ พี่น้อง และเพื่อนให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่น ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอพานทอง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเขตที่พักอาศัยพบว่าปัจจัยที่มีความแตกต่างต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอพานทอง ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่างต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภอพานทอง ได้แก่ เพศ และเขตที่พักอาศัย

ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง ควรมีการพูดคุย ถกเถียงปัญหาทางการเมือง ระหว่างคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน และบุคคลอื่นใดเกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง และในการพูดคุยประเด็นทางการเมืองเมื่อมีผู้ที่เห็นต่างจากตนควรให้ความสนใจในความคิดเห็นของกันและกันและไม่ควรมีการทะเลาะกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พิพัฒน์ มนต์เสวี (2552 : 61-63) พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาส่วนใหญ่พูดคุยเรื่องการเมืองนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 66.4 เคยชักชวนผู้อื่น ไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 80.5 และไม่เคยช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีหาเสียงเลือกตั้ง ร้อยละ 78.1 และสอดคล้องกับ สมพิศ สุขแสน (2552 : 109-120) พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ที่สำคัญ คือ บางครั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะไม่มีเวลาว่าง การไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเพราะมีการศึกษาน้อย การเมืองปัจจุบันแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ทำให้เกิดความขัดแย้งในชุมชน การเปิด โอกาสให้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองน้อย และการ ไม่กล้าแสดงตนว่าเป็นสมาชิกกลุ่มใด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ปรากฏดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยหลวง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง ด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน ด้านการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง และด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง ตามลำดับ

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือมีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือพัฒนาประชาธิปไตย ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจเรื่องการเมือง ด้วยการประชาสัมพันธ์รายการข่าวสารการเมืองให้ประชาชนชนได้รับทราบ เช่น ทำการถ่ายทอดเสียง รายการวิทยุทางหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ภาพกิจกรรมทางการเมืองเผยแพร่ในกระดานข่าวของหมู่บ้าน ตำบล เป็นต้น จะทำให้ประชาชนรับทราบข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง ส่งผลให้ประชาชนมีความสนใจเรื่องการเมือง จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มสูงขึ้น และส่งเสริมการใช้สิทธิเลือกตั้งควรจัดให้มีการชี้แจงทำการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งที่จะมีขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วถึง เพื่อให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนยังคงอยู่ในเกณฑ์มาก และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป ปรากฏดังนี้

2.1 ควรศึกษาตามรูปแบบนี้ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ สำหรับเป็นแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้เด่นชัดต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในมิติและความหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมไปจากที่ได้ศึกษาไปแล้ว เช่น ชักชวนให้ไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง การชักชวนผู้อื่นสนทนาเรื่องการเมือง เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเพิ่มเติมตัวแปรด้านปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่น ตัวแปรสภาพแวดล้อมของบุคคลด้านอื่น เช่น การถูกชักจูงจากกลุ่ม/องค์กรในการไปเลือกตั้ง ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อความชัดเจนของข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY